

## **Předkládací zpráva pro Parlament České republiky k**

### **návrhu na přístup České republiky ke Stanovám**

#### **Mezinárodního centra pro registraci seriálových publikací**

Vláda České republiky svým usnesením č. 888 ze dne 9. prosince 2019 vyslovila souhlas s přístupem České republiky ke Stanovám Mezinárodního centra pro registraci seriálových publikací.

Mezinárodní centrum pro registraci seriálových publikací (International Centre for the Registration of Serial Publications) je taktéž známo pod názvem Mezinárodní centrum pro mezinárodní standardní číslo seriálové publikace (International Standard Serial Number International Centre).

Systém ISSN (International Standard Serial Number – Mezinárodní standardní číslo seriálové publikace, do roku 1994 označován jako International Serial Data System – ISDS) celosvětově registruje seriálové publikace (noviny, časopisy, edice odborných a vědeckých knih ap.), které jsou vydávány jak v tradiční (tištěné), tak elektronické podobě. Shromažďuje informace, které jsou nezbytné pro jejich identifikaci a bibliografickou kontrolu, zpřístupňuje tyto soubory a poskytuje další služby. Registrace je zajištěna činností mezinárodní sítě ISSN, kterou tvoří v současné době 90 národních středisek ISSN. Výkonným řídicím orgánem je Mezinárodní centrum ISSN (dále jen „Mezinárodní centrum“) se sídlem v Paříži.

Mezinárodní centrum bylo založeno v Paříži v roce 1974 na základě smlouvy uzavřené mezi UNESCO a Francouzskou republikou. Orgány Mezinárodního centra jsou General Assembly (GA, Valné shromáždění) a Governing Board (GB, Řídicí výbor).

Valné shromáždění se skládá vždy z jednoho zástupce té členské země UNESCO, která přistoupila ke Stanovám Mezinárodního centra. Schází se jednou za dva roky. Jednání se mohou účastnit i zástupci ostatních členských zemí UNESCO, avšak bez práva hlasovat.

Složení Řídicího výboru schvaluje Valné shromáždění. Skládá se ze zástupce hostitelské země (Francie), zástupce Mezinárodního centra a deseti zástupců členských zemí, které přistoupily ke Stanovám Mezinárodního centra a které zvolilo Valné shromáždění. Řídicí výbor se schází minimálně jednou ročně a volí ze svého středu předsedu.

Ředitelé národních středisek ISSN se scházejí jednou ročně na výročním zasedání za účelem řešení provozních otázek fungování systému. Zde se řeší organizační, technické, legální aj. otázky fungování systému v podmínkách jednotlivých národních center, harmonizace se světovými pracovními a informačními standardy ISO, a koordinace využití technologických, IT a softwarových nástrojů v rámci systému. Důležitá je také výměna informací mezi členskými státy. Součástí setkání je rovněž jednání pracovních skupin.

Česká republika, resp. Československo, je aktivním účastníkem systému ISSN, resp. ISDS, od roku 1978, kdy bylo založeno Československé národní středisko ISDS (starší název systému, viz výše) ve Státní technické knihovně (STK), tehdy součástí Ústředí vědeckých, technických a ekonomických informací. Formální přístup ČSSR ke Stanovám Mezinárodního centra však nebyl dokončen.

V roce 1991 se STK stala přímo řízenou organizací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. V lednu 1993 zaniklo Československé národní středisko ISDS a bylo založeno České národní středisko ISDS ve Státní technické knihovně. Následně, dne 3. února 1993 byla podepsána tzv. pracovní dohoda mezi Mezinárodním centrem a Státní technickou knihovnou Praha o zřízení Národního centra ISDS v České republice. České národní středisko ISSN je od té doby plně integrováno jako organizační útvar STK, od roku 2009 Národní technické knihovny (NTK).

Úhrada příspěvků MŠMT ve prospěch systému ISSN byla schválena usnesením vlády České republiky č. 1333 ze dne 10. prosince 2001. Mezinárodní centrum je rovněž vedeno v seznamu mezinárodních organizací v působnosti MŠMT, který byl součástí materiálu schváleného usnesením vlády č. 581 ze dne 25. července 2012. Výši členských příspěvků pro jednotlivé země schvaluje Valné shromáždění vždy na dva kalendářní roky. Na léta 2019 – 2020 činí příspěvek pro ČR 3 042 EUR/rok. Náklady na zahraniční služební cesty nese NTK jako hostitelská instituce Českého národního střediska ISSN.

V současné době Česká národní databáze ISSN obsahuje 16 576 záznamů o pokračujících zdrojích v tištěné nebo elektronické podobě vycházejících na území České republiky. Mezinárodní registr ISSN obsahuje přes 2 670 tis. záznamů.

Hlavním přínosem členství České republiky, resp. NTK v síti ISSN a současně hlavní aktivitou je zajišťování agendy přidělování mezinárodního standardního čísla seriálové publikace ISSN a správa České národní databáze ISSN. Přidělené ISSN je u tištěných periodik podkladem pro generování čárového kódu GTIN, bez něhož si dnes již nelze představit distribuci periodik do prodejních řetězců a novinových stánků; současně je instrumentální pro registraci výzkumných výstupů typu „článek v periodiku“, „příspěvek ve sborníku“ v registračním systému RIV pro oblast VaVal a konečně i pro bibliografické podchycení seriálové produkce na území ČR. Činnost Národního centra ISSN v NTK je v ČR nezastupitelná.

ČR proto nyní usiluje o zajištění své účasti v systému ISSN na regulérní členské bázi.

Od roku 1993 probíhá spolupráce s ISDS/ISSN pouze na základě výše uvedené pracovní dohody. Přístup ke Stanovám Mezinárodního centra je současně podmínkou k uzavření nové pracovní dohody s Mezinárodním centrem, vyvolané mj. změnou postavení národních středisek ISSN v systému, jejich povinností a vztahů k Mezinárodnímu centru. Bez uzavření této dohody by NTK nemohla zajišťovat funkce a aktivity Národního střediska ISSN pro Českou republiku.

Stanovy Mezinárodního centra obsahují preambuli a celkem 10 článků. V článku 1 jsou definovány odpovědnosti Mezinárodního centra a jeho postavení. Článek 2 obsahuje způsob přístupu ke Stanovám. V článku 3 jsou vyjmenovány orgány Mezinárodního centra, jejichž jednací řád je dále rozveden v článcích 4 – 6. Odpovědnosti ředitele Mezinárodního centra jsou uvedeny v článcích 7 a 8. Článek 9 definuje finanční zdroje Mezinárodního centra a způsob placení členských poplatků. Článek 10 definuje způsob odstoupení členského státu od Stanov mezinárodního centra.

Při výkladu Stanov Mezinárodního centra je třeba vycházet i ze znění výše uvedené smlouvy mezi UNESCO a Francouzskou republikou o zřízení Mezinárodního centra, jejíž přílohou a nedílnou součástí Stanovy Mezinárodního centra původně byly. Ve Stanovách jsou tak použity např. následující legislativní zkratky definované ve smlouvě: Organizace (UNESCO), Centrum (Mezinárodní centrum pro registraci seriálových publikací), hostitelský stát (Francie), členský stát Organizace (členský stát UNESCO) apod.

Přístup ke Stanovám Mezinárodního centra a následné uzavření pracovní smlouvy umožní České republice jmenovat svého zástupce s hlasovacím právem do Valného shromáždění a ucházet se o místo ve Výkonném výboru. Česká republika tak mj. dosáhne odpovídajícího postavení, které je předpokladem pro rozhodování o klíčových otázkách fungování systému ISSN.

Přístup ke Stanovám Mezinárodního centra vyžaduje v souladu s čl. 49 písm. c) ústavního zákona č. 1/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů souhlas obou komor Parlamentu ČR a následný podpis prezidentem republiky.

Po příslušném schválení bude přístup České republiky ke Stanovám Mezinárodního centra oznámen generálnímu tajemníku/tajemníkovi UNESCO.

Přístup ČR ke Stanovám Mezinárodního centra není v rozporu s ústavním pořádkem a ostatními součástmi právního řádu ČR, se závazky vyplývajícími z členství ČR v EU a se závazky vyplývajícími pro ČR z jiných mezinárodních smluv ani s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva. Přístup ke Stanovám Mezinárodního centra s sebou nenese další legislativní dopady pro ČR.

Přístup ke Stanovám Mezinárodního centra nebude mít přímý dopad na státní rozpočet a nevyžádá si změny v personálním, materiálním či finančním zajištění resortu školství mládeže a tělovýchovy ani jiných státních orgánů.

Materiál vzhledem ke své povaze nemá dopady na rovnost mužů a žen, na veřejné rozpočty, na životní prostředí ani na podnikatelské prostředí České republiky.

V Praze dne 27. února 2020

Předseda vlády:

Ing. Andrej Babiš, v. r.